

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204422
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123204422.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX A., 2/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX A. obaja právne zastúpení: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, proti žalovanej: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpenej: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 16Csp/46/2023-61 z 05.09.2023 t a k t o

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom sumu 224,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne z tejto sumy od 11.5.2023 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. Žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 297 písm. b), § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Skutkovo ustálil, že žalobcovia 1/ a 2/ s právnym predchodcom žalovanej (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzavreli 16.10.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 5063391275, ďalej, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/18/2022 - 227 z 29.07.2022 bola žaloba žalovanej o zaplatenie sumy 1 280,54 eur s prísl. voči žalobcom 1/ a 2/ zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalovanej na podanej žalobe, pretože jej právny predchodca - spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. nemohla žalovanej postúpiť pohľadávku z označeného úveru, nakoľko išlo o živý úver a k postúpeniu pohľadávky došlo pred konečnou splatnosťou úveru dohodnutou na 25.10.2024, pričom právny predchodca žalovanej nepreukázal súdu dostatočné skúmanie bonity žalobcov 1/ a 2/ ako spotrebiteľov. Nadväzne na to právne uzavrel, že posudzovaný právny vzťah je nutné kvalifikovať ako spotrebiteľský, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Odkazujúc na rozhodnutie NSS ČR sp. zn. 1 As 30/2015 mal za nesporne preukázané, že už z právoplatne skončeného konania vedeného súdom prvej inštancie pod sp. zn. 20Csp/18/2022 vyplýva, že bonita spotrebiteľov nebola skúmaná adekvátnym spôsobom a dodávateľ nekonal s odbornou starostlivosťou a preto je žalobcom poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov,

čo vo vzťahu k tejto otázke predstavuje tzv. res iudicata, na čom nemení nič ani fakt, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru nebola konštatovaná vo výrokovej časti rozsudku. Vo vzťahu k žalovanej namietanému premlčaniu konštatoval, že žalobcovia 1/ a 2/ sa vedomosť o bezdôvodnom obohatení žalovanej dozvedeli podľa ich tvrdenia až v konaní sp. zn. 20Csp/18/2022. Pretože žalobcovia 1/ a 2/ mali žalovanej zaplatiť len sumu 2 000,- Eur, ktorú reálne ako úver vyčerpali a na úhradu úveru zaplatili sumu 2 007,93 Eur považoval za dôvodné zaviazat' žalovanú k zaplaceniu sumy 224,- Eur, suma ktorá predstavuje jej bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. OZ, keďže práve túto sumu uhradili žalobcovia 1/ a 2/ po postúpení pohľadávky žalovanej, napriek tomu, že postúpenie tejto bankovej pohľadávky bolo v konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 20Csp/18/2022 vyhodnotené za neplatný právny úkon. S odkazom na § 517 ods. 1 a 2 OZ priznal súd prvej inštancie z prisúdenej sumy tiež úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne od 11.05.2023 do zaplatenia a o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, majúc za to, že žalobcovia 1/ a 2/ mali vo veci plný úspech a preto im patrí voči žalovanej aj plná náhrada trov konania.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v celom rozsahu odvolanie žalovaná, opierajúc ho o odvolacie dôvody vyjadrené v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t. j. že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odvolaní namietala, že súd prvej inštancie sa s vznesenou námietkou premlčania dôsledne nevysporiadal, nakoľko povinnosťou súdu bolo skúmať, kedy sa žalobcovia 1/ a 2/ o údajnom bezdôvodnom obohatení dozvedeli, a nie automaticky prebrať ich tvrdenie, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedeli až v konaní vedenom pod sp. zn. 20Csp/1/2022. Poukázala pritom na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplývajúcu z rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/67/2011, 3Cdo/169/2017 a 8Cdo/163/2018, v zmysle ktorej sa oprávnený dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe, ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. kedy nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Rovnako poukázala na skutočnosť, že väčšina eventuálneho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré podľa nej v konaní nebolo preukázané, bola plnená viac ako 2 roky pred podaním žaloby a preto bol tento nárok uplatnený až po uplynutí dvojiročnej premlčacej doby stanovenej pre nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Ďalej namietala, že z rozsudku nemožno vyvodit' z akého dôvodu súd dospel k záveru, že výška bezdôvodného obohatenia žalovanej je 224,- eur a tiež, že výrokom súdneho rozhodnutia bola žalovaná zaviazaná k úhrade tejto sumy duplicitne voči obidvom žalobcom, čo je nepochybne nesprávne. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku absolútne nevyplýva, akým spôsobom sa súd prvej inštancie dopracoval k výške bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalobcovia 1/ a 2/ žiadnym relevantným spôsobom alebo dôkazom nepreukázali úhrady na poskytnutý úver. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ zaplatili na úver sumu 2007,93 eur, po odpočítaní sumy poskytnutého úveru vo výške 2000,- eur by prípadné bezdôvodné obohatenie mohlo predstavovať iba sumu 7,93 eur a nie žalobcom 1/ a 2/ priznanú sumu 224,- eur. Preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie je nepreskúmateľné a odnímajúce žalovanej možnosť konať pred súdom. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/117/2011 z 28.05.2012 žalovaná namietala, že dôkazné bremeno o existencii vzniku majetkového prospechu znáša postihnutý, avšak v tomto prípade žalobcovia 1/ a 2/ vôbec nepreukázali existenciu majetkového prospechu u žalovanej. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku na výsledok iného konania vedeného pred ním, konkrétne na rozsudok vydaný vo veci sp. zn. 20Csp/18/2022, žalovaná mala za to, že v označenom konaní došlo k zamietnutiu žaloby z dôvodu neunesenia dôkazného bremena a preto sa nemožno stotožnit' so záverom súdu prvej inštancie, že údajná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru konštatovaná v odôvodnení rozsudku predstavuje tzv. res iudicata. Napadnutý rozsudok preto navrhla odvolaciemu súdu v zmysle § 389 ods. 1 CSP zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu zo 07.12.2023 voči odvolacím námietkam žalovanej argumentovali, že rozsudkom súdu prvej inštancie č. k. 20Csp/18/2022-227 z 29.07.2022, v konaní ktorom žalovaná vystupovala v pozícii žalobkyne, bolo konštatované, že z dôvodu nepreskúmania bonity žalobcu nemohlo dôjsť k zosplatneniu úveru a platnému postúpeniu pohľadávky a teda že žalovaná nie je veriteľom pohľadávky z daného úverového vzťahu. Z dokazovania vykonaného v označenom

konaní vyplýva, že právny predchodca žalovanej žalobcom 1/ a 2/ poskytol úver v sume 2000,- eur a že žalobcovia 1/ a 2/ žalovanej na istinu úveru uhradili sumu 224,- eur, na dôkaz čoho poukázali na obsah žaloby žalovanej vo veci vedenej súdom prvej inštancie pod sp. zn. 20Csp/18/2022. Mali pritom za to, že vykonávanie ďalšieho dokazovania ohľadom otázky, či poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov by bolo v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania, k čomu účasne poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/133/2009 z 29.04.2010 a sp. zn. 5MCdo/16/2010 z 25.04.2012, ako aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II.ÚS/349/2009-36 z 20.01.2010, podľa ktorých všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa ako prejudiciálnu. Námietku premlčania vznesenú žalovanou označili za neurčitú, nakoľko aj táto námietka musí obsahovať skutkové okolnosti týkajúce sa začiatku a skončenia plynutia premlčacej lehoty. Zopakovali, že o bezdôvodnom obohatení žalovanej sa dozvedeli až z konania vedeného pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 20Csp/18/2022, a že žalovaná v konaní nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by túto žalobcami 1/ a 2/ tvrdenú skutočnosť vyvrátila. Na podporu uvádzanej argumentácii poukázali na rozsudok súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-80/21 až C-82/21 z 08.09.2022 ako aj na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III.ÚS/43/2020 z 12.5.2020, sp. zn. I.ÚS/51/2020 z 9.6.2020, sp. zn. II.ÚS/502/2020 z 11.2.2021 ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/29/2021 z 28.09.2021, sp. zn. 7Cdo/79/2021 z 31.01.2022, sp. zn. 7 Cdo 268/2021 z 28.02.2022 a 7Cdo/180/2020 z 31.01.2022. V danom prípade vzhľadom na prvé plnenie v prospech žalovanej vo výške 32,- eur dňa 26.10.2020 nemohla ani teoreticky uplynúť trojročná objektívna premlčacia doba. S poukazom na uvedené žalobcovia 1/ a 2/ navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalovaná v odvolacej replike z 25.10.2023 namietala, že pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ argumentujú tým, že žalovaná v konaní nepredložila žiaden dôkaz voči ich tvrdeniu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedeli až z konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 20Csp/18/2022, táto argumentácia je nesprávna, nakoľko tzv. negatívnu skutočnosť - t.j. že žalobcovia 1/ a 2/ sa nezdozvedeli o údajnom bezdôvodnom obohatení v označenom konaní žalovaná nemá ako dokázať, na podporu názoru ktorého poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo/81/2010 z 31. mája 2010.

7. Žalobcovia 1/ a 2/ v odvolacej duplike z 05.02.2024 zotrvali na všetkých skorších tvrdeniach a opätovne stručne poukázali na osobitosti ich prípadu.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie žalovanej bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a zistil, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľovi uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť

konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

12. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). K námietke nesprávnych skutkových zistení vyvedených z vykonaných dôkazov odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

14. Predmetom odvolacieho konania v danom prípade je na základe odvolania žalovanej prieskum správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I. ako aj v závislom výroku II. o nároku na náhradu trov konania.

15. Odvolací súd z odvolaním napadnutého rozsudku zistil, že súd prvej inštancie pri svojich právnych záveroch vychádzal zo skutkového stavu opísaného v bodoch 8. až 11. jeho odôvodnenia, z ktorých okrem iného vyplýva, že súd prvej inštancie v danej veci nepovažoval úhradu sumy 224,- eur žalovanej za spornú, z dôvodu, že táto skutočnosť vyplýva priamo zo žaloby žalovanej, konanie o ktorej bolo súdom prvej inštancie vedené pod sp. zn. 20Csp/18/2022. Nespornosť tejto skutkovej okolnosti však žalovaná vo svojom odvolaní namieta tvrdiac, že jej majetkový prospech nebol v konaní pred súdom prvej inštancie vôbec preukázaný. Zo spisového materiálu vedeného v danej veci súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobcovia 1/ a 2/ vo svojej žalobe z 03.05.2023 tvrdili, že na predmetný úver žalovanej uhradili sumu 224,- eur, s tým, že na podporu svojich tvrdení k žalobe pripojili rozsudok súdu prvej inštancie vydaný pod sp. zn. 20Csp/18/2022 z 29.07.2022, a že v replike k vyjadreniu žalovanej citovali z návrhu na vydanie platobného rozkazu podaného žalovanou vo veci vedenej pod sp. zn. 20Csp/18/2022. Naproti tomu

žalovaná vo vyjadrení k žalobe namietala neunesenie dôkazného bremena žalobcov 1/ a 2/ o existencii majetkového prospechu žalovanej uplatnenej touto žalobou a v duplike k replike žalobcov 1/ a 2/ z 01.08.2023 nepreukázanie ich úhrad žalovanej vo výške 224,- eur relevantným dôkazom. Uvedené, ale znamená, že súd prvej inštancie ustálil nespornosť skutkového tvrdenia žalobcov 1/ a 2/ o realizovaní úhrad žalovanej na poskytnutý úver v celkovej sume 224,- eur len na podklade žalobného tvrdenia žalovanej, ktoré však v tomto konaní produkované nebolo. Z uvedeného potom vyplýva, že súdnu vec nemožno považovať za prípad, v ktorom sú skutkové tvrdenia relevantné pre právne posúdenie prípadu nesporné, z dôvodu ktorého nemožno považovať za splnenú ani podmienku pre prejednanie veci bez nariadeného pojednávania vplývajúcu z § 297 písm. b) CSP.

16. Odvolací súd konštatuje tiež dôvodnosť námietky nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku (obzvlášť vo vzťahu k odseku 32. jeho odôvodnenia), keď z označeného odseku nie je vôbec logicky zdôvodniteľné, ako na základe zistenia, že žalobcovia 1/ a 2/ zaplatili na úhradu úveru sumu 2007,93 eur, dospel súd prvej inštancie pri nespornej výške poskytnutého úveru 2000,- eur k záveru o dôvodnosti zaviazania žalovanej k zaplateniu sumy 224,- eur, ktorá má predstavovať jej bezdôvodné obohatenie z dôvodu poskytnutia plnenia bez právneho dôvodu. Odvolateľ preto vo svojom odvolaní dôvodne uplatňuje odvolací dôvod vyplývajúci z § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t.j. že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľovi uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces.

17. V tomto kontexte sa žiada zvýrazniť, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), musia súdy v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý proces, táto vada zakladá prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

18. Ustanovenie § 186 ods. 1 CSP síce súdu umožňuje vychádzať aj zo skutočností známych z jeho činnosti (t. j. zistených z iných konaní realizovaných pred súdom), avšak v prípade, pokiaľ takéto skutočnosti mieni súd v svojich dôvodoch aplikovať a vyhodnotiť v súvislosti s ďalšími vykonanými dôkazmi, je potrebné, aby sporovým stranám uviedol, že tieto skutočnosti bude považovať za preukázané bez toho, aby o nich vykonal dokazovanie, pričom strany sporu sa môžu k týmto skutočnostiam vyjadriť, prípadne tieto skutočnosti vyvrátiť. Len pripojenie rozsudku do súdneho spisu a vedomosť súdu o existencii určitej skutočnosti z neho plynúcej bez akýchkoľvek ďalších procesných úkonov vo vzťahu k stranám sporu nie je prípustné. V takom prípade strana sporu, v prospech ktorej sa takáto vedomosť súdu o skutočnostiach vyplývajúcej z jeho činnosti dotýka, môže byť zvýhodnená, resp. znevýhodnená v spore, čo nie je v súlade s princípom rovnosti sporových strán.

19. Odvolací súd k uvedenému pripomína, že o nesprávne skutkové zistenie ide, pokiaľ toto nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť aj chybný právny názor, v dôsledku ktorého súd zisťoval iné skutočnosti. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP, a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov

strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo počas konania vyšli najavo.

20. V okolnostiach súdeného prípadu sa javí, že okrem relevantného porušenia práva na spravodlivý proces nebol súdom prvej inštancie ani dostatočne a v úplnosti zistený a vyhodnotený skutkový stav. Možno tiež konštatovať, že medzi vykonaným dokazovaním a skutkovými zisteniami, o ktoré súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie sú závažné rozpory, ktoré je pre spravodlivé rozhodnutie vo veci potrebné odstrániť. Vo veci zistený skutkový stav a na základe neho realizované právne posúdenie je z hľadiska zásad spravodlivého procesu a vo svetle odvolacích námietok žalovanej o nepreukázaní platieb žalobcov 1/ a 2/ žalovanej a o výške bezdôvodného obohatenia, podmienok jeho premlčania a podmienok, za ktorých je v súdnom konaní možné prejudiciálne vychádzať z výsledkov iných súdnych konaní neudržateľné.

21. Okrem uvedeného odvolací súd konštatuje, že vyhodnotenie námietky premlčania uplatneného nároku uvedené v odseku 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno v žiadnom prípade považovať za dostatočné, nakoľko súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neustálil konkrétny moment kedy žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli skutočnú vedomosť o tom, že ďalej nemajú plniť splátky spotrebiteľského úveru a v tomto smere nevykonali žiadne dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že v zmysle § 295 môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a aj bez návrhu obstaráť alebo zabezpečiť takýto dôkaz a že na možnosť premlčania práva zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné prihliadať ex offio (§ 54a OZ) a za účelom posúdenia tejto otázky prípadne vykonať aj dôkazy, ktoré neboli stranami sporu navrhnuté. Odôvodnenie právneho záveru prijatého v tejto otázke vôbec nereflektuje na podstatné okolnosti, ktoré je v zmysle ustálenej súdnej praxe v tejto súvislosti potrebné skúmať (porovnaj napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/96/2020 z 28.2.2022, uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 z 28.9.2021, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 22.04.2021 vydaný vo veci C-485/19 a iné).

22. Rovnako nemožno akceptovať záver súdu prvej inštancie o vzniku prekážky res iudicata vo vzťahu ku prejudiciálnym záverom prijatým v konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 20Csp/18/2022. Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku); (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 13. 10. 2009, sp. zn. 5 Cdo 120/2009). Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. O prekážku rozsúdenej veci nejde, ak chýba čo i len jeden z uvedených znakov (por. tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. 5 Cdo 280/2010). Je nepochybné, že predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 20Csp/18/2022 bol žalovanou uplatnený nárok na zaplatenie žalobcami 1/ a 2/ dosiaľ neuhradených splátok úveru, zatiaľ čo predmetom konania v súdnej veci je uplatnený nárok žalobcov 1/ a 2/ na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť už realizovanými úhradami na predmetný úver, čo znamená že označené dva konania nie sú, resp. neboli vedené v totožnej veci. Aj keď prejudiciálne závery týkajúce sa čiastkových otázok relevantných v súdnej veci môžu byť totožné s prejudiciálnymi závermi v týchto otázkach ustálenými na podklade vykonaného dokazovania v inej veci (v danom prípade vedenej pod sp. zn. 20Csp/18/2022), neznamená to, že tieto prejudiciálne závery možno z iného konania preberať bez toho, aby boli založené na záveroch vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, alebo skutočnostiach známych súdu z jeho vlastnej činnosti, s ktorými však musia byť strany riadnym procesným postupom oboznámené.

23. Odvolací súd uzatvára, že vo veci realizované právne posúdenie na podklade neúplne (nedostatočne) zisteného, resp. vyhodnoteného skutkového stavu opomína vyhodnotenie skutočností relevantných pre posúdenie prípadu a preto je predčasné. Zisteným skutkovým stavom je pritom odvolací súd bez jeho doplnenia alebo zopakovania v odvolacom konaní viazaný. Z pohľadu obsahu dopadajúcich odvolacích dôvodov [t. j. v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP] nebolo možné posúdiť odvolanie žalovanej voči napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie inak, než že je dôvodné.

24. Vo svetle vyššie opísaného odvolaciemu súdu neostávalo iné, iba napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vec mu s použitím ust. § 391 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude v prípade spornosti relevantných skutkových tvrdení nariadiť na procesne správne ustálenie skutkového stavu pojednávanie, riadne vyhodnotiť a ustáliť skutkový stav na základe vykonaných (doplnených) dôkazov, a to aj takých, ktoré neboli žalobcami 1/ a 2/ ako spotrebiteľmi navrhnuté (§ 295 CSP), pokiaľ sú tieto nevyhnutné pre ustálenie skutkových a právnych záverov relevantných pre rozhodnutie (najmä k tvrdenej výške bezdôvodného obohatenia, podmienkam začatia plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty, tvrdenej neplatnosti postúpenia pohľadávky právneho predchodcu žalovanej na žalovanú, či bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru), správnym procesným postupom zohľadniť vo veci skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane skutočností známych súdu z jeho predchádzajúcej činnosti a vec opätovne právne posúdiť podľa na prípad odpadajúcich právnych noriem a v zhode s ustálenou súdnou praxou, na ktorú poukázal aj odvolací súd v odsekoch 17. až 22. tohto uznesenia.

26. Súd prvej inštancie ďalej vezme zreteľ na to, že v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 a 3 CSP a právom na spravodlivý proces je, ak neposúdi podstatné skutkové tvrdenia a argumenty strán, nevyhodnotí dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, nedá odpoveď na podstatné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom ochrany, t.j. s uplatnením nároku a obranou voči nemu v zmysle účelu odôvodnenia rozhodnutia, ku ktorému sa výstižne vyjadril Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí z 1. júla 2003 *Suominen v/ Fínsko*, sč. č. 37801/97, § 37: „účelom odôvodnenia rozhodnutia je dať stranám najavo, že boli vypočuté“. Ústavný súd Slovenskej republiky taktiež uviedol, že právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po využití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (sp. zn. III. ÚS 236/2014 z 1. apríla 2014). Až potom, ako bude konanie v naznačenom smere doplnené, možno vo veci opätovne rozhodnúť.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).